

vzgor, je pa priljubljen cilj nedeljskih alpinistov. Dostopi z vršiške ceste niso predolgi, marsikatera stena je tako kratka, da z njo opravimo že dopoldne, težave pa tudi ne zahtevajo do skrajnosti natreniranih prstov. Še posebej pa alpinisti obiskujejo to območje pozimi. Tisti bolj našpičeni gredo plezat zaledenele slapove pod Prisankom, uživači pa gredo do celo leto odprte Erjavčeve koče in plezajo po položnih grapah v Mali Mojstrovki in Robičju.

Prvi plezalni vodnik za Vršič je začel nastajati pred 14 leti. **Andrej Božič, Matjaž Deržaj** in Niko Novak so delo hitro in dobro opravili in luč sveta je zagledal vsebinsko bogat vodnik. Seveda je že zdavnaj pošel, v stenah, ki jih opisuje, pa se je medtem pojavilo tudi približno 30 novih smeri.

Priprave druge izdaje se je lotil Tone Golnar, ki je naredil že celo vrsto plezalnih vodnikov. Oblikovna podoba je na sodobni ravni. Zbrane so vse smeri na tem območju, tako da ima knjiga poleg informativne in uporabne tudi dokumentarno vrednost. Opisi smeri so navedeni v kronološkem vrstnem redu, kar je vsekakor manj pregledno kot naštevanje smeri od leve proti desni. V vodniku so tudi črno-bele fotografije sten z vrisanimi smermi, poživijo pa ga barvne fotografije, ki jih je Golnar posnel okrog Vršiča. Morda bi bila med njimi lahko tudi kakšna plezalska, saj včasih dober posnetek plezalca precej pove o značaju smeri.

Za konec povejmo še, da nas bo Golnar v prihodnjem letu razveselil še s plezalnima vodnikoma za Jezersko in Logarsko dolino.

Miha Peternel

Zadnji karti Miroslava Črnivca

Nedavno sta pri Planinski založbi izšli dve novi karti, ki pomembno dopolnjujeta vrzel v planinski kartografski literaturi. Prva – Slovenska Istra (Čičarija, Brkini in Kras) nosi št. 166, druga – Dolenjska (Gorjanci, Kočevski Rog) pa št. 170. Obe sta v merilu 1 : 50.000, obe v že standardiziranih ovitkih in z vsebin-

ske zasnovi, značilno za to merilo. Obe je uredil **Miroslav Črnivec** in za obe pripravil tudi besedila, obširne opise na hrbtni strani. Prvo, Slovensko Istro, je še lahko ocenjeval, druga, Dolenjska, je izšla šele po njegovi prerani in nenadni smrti. »Vedno, ko mi je prišla v roke lepa karta, sem razmišljal o tem, kako lepa je šele pokrajina, ki jo predstavlja,« mi je dejal le tri dni pred smrtjo v pogovoru za Lipov list. »Kakovostna in atraktivna karta mora uporabnika dobesedno vabiti na izlet, pohod, obisk,« je nadaljeval. In obe omenjeni karti sta lepi, predvsem pa pripravljene z veliko skrbjo in ljubeznijo do planinstva.

Slovenska Istra obsega območje od Izole na zahodu do Pivke na vzhodu, od Sežane na severu in malo prek meje s Hrvaško na jugu. Tako je prvič obdelano Šavrinško gričevje, Čičarija, Brkini in Kras, del Hrvaške na jugu in del Italije na zahodu. Odlično so ločljive brezprašne ceste, sijajno so vidne planinske poti, ki jih je v tem zahodnem delu države kar precej. Poudarjeno so prikazane planinske koče, turistične kmetije, kulturne, arheološke, naravne in druge znamenitosti. Tudi vinogradniškim predelom je namenjena ustrežna pozornost, prav tako gostinskim objektom in razglediščem.

Hrbtna stran je izpolnjena s podrobnejšimi opisi blizu 30 zanimivih lokacij – naselij, jam, dolin, rek in drugih zanimivosti. Opise dopolnjujejo lepo razvrščene izbrane barvne fotografije. Stran zaključuje predstavitev planinskih koč z zmogljivostmi, dostopi in drugimi podatki ter skica razgleda s Slavnika. Vsa besedila so prevedena v angleščino, italijanščino in nemščino.

Novost je tudi karta Dolenjske (Gorjanci, Kočevski Rog). »To karto posvečamo v spomin avtorju Miroslavu Črnivcu kot njegovo zadnje avtorsko delo,« so izdajatelji zapisali v okvirček notranje strani. Izdelana je po enaki vsebinski in tehnološki zasnovi kot Istra. Nekako v njenem središču je četverkotnik Novo mesto–Dolenjske Toplice–Semič–Metlika. Sicer pa sega od Kočevja na zahodu do Kostanjevice na vzhodu, od Trebnjega na se-

veru do Ručetne vasi na jugu. Na njej je prikazan velik del Suhe Krajine, Kočevski Rog, Bela Krajina, Gorjanci in Žumberak na hrvaški strani. Tudi ta predel je prepleten s planinskimi potmi, tudi na tej karti je poudarjena planinska vsebina in vse tisto, kar je za izletnika in pohodnika potrebno in zanimivo. Obilico podatkov in opisov nudi hrbtna stran. Vsi so prevedeni tudi v angleščino, italijanščino in nemščino. Tudi na tej strani so s skicami in potrebnimi podatki predstavljene planinske postojanke s shemo razgleda s Trdinovega vrha.

Obe karti sta uporabni tako za domače izletnike in pohodnike kot tudi za večino tujcev, ki govorijo omenjene jezike. Obe sta prvič natisnjeni in predstavljata doslej v planinski kartografiji še neobdelane predele naše države. Po obeh bodo zagotovo uporabniki radi segali, saj so to območja, ki za hojo niso zahtevna in so primerna predvsem za manj vzdržljive, tiste, ki želijo ob lažji hoji spoznavati lepote naše dežele.

Naj ob teh dveh kakovostnih in vsestransko uporabnih kartah dodam še misel znanega državnika izpred 70 let: »Kartografija je zrcalo kulturnega razvoja vsakega naroda.« Brez dvoma je kartografska kultura veliko odvisna tudi od medijev. O tem je v omenjenem pogovoru pokojni Miroslav Črnivec dejal: »Če so mediji eden od najpomembnejših sredstev ozaveščanja ljudi, ugotavljam, da je ozaveščanje o kartografski kulturi na Slovenskem še premajhno.« To zagotovo drži, saj v dnevnem časopisu o novih kartografskih publikacijah zasledimo kvečjemu kako drobno notico.

Peter Svetik

Notranjski Kras

Geodetski zavod Slovenije uspešno nadaljuje izdelavo serije izletniških kart merila 1 : 50.000, s katerimi želi pokriti vso Slovenijo. Pred kratkim so izdali že enajsto iz te serije, preostane jih še osem in izletniške karte bodo na voljo za vso državo. Vse so izdelane po enotni vsebinski in tehnološki zasnovi s